

**Informacja o systemie finansowania dróg publicznych,
wynikającym z ustawy o finansowaniu dróg publicznych,
na tle podziału kompetencji, zawartego w ustawie o drogach publicznych**

1. Podział zadań i kompetencji w dziedzinie utrzymania i budowy dróg publicznych jest następujący¹:

Kategoria dróg	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwa	GGDP
Gminne	X	X			
Powiatowe		X	X		
Wojewódzkie		X		X	
Krajowe		X			X

2. Sposób finansowania tych zadań ustalono następująco:

Kategoria dróg	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwa	GGDP
gminne	Dochody własne	dochody własne			
powiatowe		subwencja drogowa – część powiatowa	subwencja drogowa – część powiatowa		
wojewódzkie		subwencja drogowa – część odrębna		subwencja drogowa – część wojewódzka	
krajowe		subwencja drogowa – część odrębna			60 % akcyzy

subwencja drogowa dla miast na prawach powiatu, powiatów i województw stanowiła łącznie 40 % tej części akcyzy, którą przeznaczono na finansowanie dróg

3. Początkowy podział środków stanowiących wszystkie części subwencji drogowej był następujący:

- a) z całej kwoty **wyodrębniono 10 %** rezerwy na dokończenie przekazywanych JST w roku 1999 sześciu inwestycji centralnych (w następnych latach liczne *lobbies* spowodowały zmianę zapisów w ustawie, umożliwiającą jej wydawanie także na inne inwestycje;
- b) **pozostałe 90 %** podzielono na poszczególne kategorie dróg w następujący sposób (przy naszym sprzeciwie dot. niedofinansowania dróg powiatowych):
 - drogi wojewódzkie – 33,4 %,
 - drogi powiatowe – 44,3 %,
 - drogi (ulice) „grodzkie” – 22,3 %.

4. W kolejnych latach kwoty te (wraz z rezerwą) są następujące (mln zł):

JST	1999	2000	2001	2002	Plan 2003	03/99
Województwa	672,9	748,2	872,4	846,4	794,5	1,18
Powiaty	818,7	966,2	1092,4	1037,5	1002,1	1,22
miasta na pr. pow.	585,6	601,7	709,9	683,7	622,8	1,06
Razem	2077,3	2316,0	2674,6	2567,5	2419,4	1,16

5. Finansowanie dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w miastach na prawach powiatu w latach 2000–2002 (bez Warszawy i bez 10 %-owej rezerwy) i plan na rok 2003 (z Warszawą, bez rezerwy):

¹ w roku 2003

drogi / rok	2000	2001	2002	Plan 2003
Razem	413,9	483,3	467,1	583,5
Krajowe	198,2	230,5	223,3	268,4
wojewódzkie	54,6	64,8	60,7	88,1
powiatowe	161,0	188,0	183,1	227,0

6. W związku z likwidacją subwencji drogowej zachodzi następujące przemieszczenie środków z tej subwencji:

- a) **w miastach na prawach powiatu** - środki te są włączone do dochodów wszystkich powiatów, choć zadania dotyczące dróg krajowych i wojewódzkich pozostają tylko w tych miastach;
- b) **w powiatach** – środki te są włączone do dochodów wszystkich powiatów, ale i zadania są realizowane przez wszystkie powiaty;
- c) **w województwach** – środki te są włączone do dochodów wszystkich województw, ale i zadania są realizowane przez wszystkie województwa.

7. W tej sytuacji, ze względu na ewidentne pokrzywdzenie miast na prawach powiatu, z powodu sytuacji opisanej w punkcie 6, Związek Miast Polskich domaga się, aby:

- a) dotychczasowa **10 % rezerwa została** – zgodnie z postulatami samorządów – **zlikwidowana, a miasta na prawach powiatu otrzymały na szczególne zadania (drogi wojewódzkie i krajowe) odrębne środki** w wysokości odpowiadającej planowi finansowania tych zadań w roku 2003, tzn. **346,5 mln. zł.**

ALBO:

- b) dotychczasowa **10% rezerwa została przeznaczona na finansowanie dróg wojewódzkich i krajowych w miastach na prawach powiatu** (i tak jest to kwota **mniejsza** niż część subwencji drogowej, przeznaczana dotąd na drogi wojewódzkie i krajowe w miastach na prawach powiatu), jednak z zastosowaniem rozwiązania, w wyniku którego powstaną **odrębne środki** na realizację tego zadania.

(-) *Ryszard Grobelny*
Prezes Związku Miast Polskich

Poznań, 4 października 2003

(w opracowaniu uwzględniono dane pochodzące z Ministerstwa Finansów i GUS)

Proponowany tekst poprawki w projekcie ustawy o dochodach JST:

a) W przepisach końcowych dodać art. X w brzmieniu:
Miasta na prawach powiatu – w związku z wykonywaniem zadań związanych z budową i utrzymaniem dróg krajowych i wojewódzkich – otrzymują dodatkowy udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, ustalony przez pomnożenie ogólnej kwoty wpływów z tego podatku przez 0,0113 i wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na obszarze tego miasta, w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku we wszystkich miastach na prawach powiatu, ustalonego na podstawie złożonych do dnia 30 czerwca roku bazowego zeznań podatkowych o wysokości osiągniętego pochodzu oraz rocznego obliczenia podatku, dokonanego przez płatników.

b) W art. 22 ust. 3 p. 1, po słowach **od osób fizycznych** dodać słowa **z wyjątkiem udziałów, o których mowa w art. X.**

c) W art. 26 ust. 2 skreśla się p.2 i ust. 4 i 6 oraz art. 85.